

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **M. O.**, zast. Mgr. Romanem Klimusem, advokátem, Vídeňská 188/119d, Brno, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Jihomoravský kraj**, se sídlem náměstí Svobody 4, Brno, proti rozhodnutím Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj, územní pracoviště v Boskovicích ze dne 15. 11. 2016, č. j. 4392352/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017, č. j. 1009935/17/3007-50523-709488), ze dne 15. 11. 2016, č. j. 4401298/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017, č. j. 1009348/17/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3132062/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3817914/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3132625/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819500/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3134064/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819534/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3142577/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819561/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3143590/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819594/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3145390/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819615/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3146101/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819657/16/3007-50523-709488), ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3146496/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 14. 9. 2016, č. j. 3819701/16/3007-50523-709488), ze dne 25. 11. 2016, č. j. 4542669/16/3007-50523-709488 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017, č. j. 1010637/17/3007-50523-709488), ze dne 4. 8. 2016, č. j. 3512433/16/3007-50523-709488, ze dne 4. 8. 2016, č. j. 3513344/16/3007-50523-709488, proti rozhodnutí (platebnímu výměru) Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj, Územního pracoviště v Boskovicích ze dne 3. 3. 2017, č. j. 867625/17/3007-50523-709488, a proti rozhodnutím Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj, Územního pracoviště v Blansku ze dne 4. 10. 2017, č. j. 4182915/17/3006-00540-706687 (ve spojení s rozhodnutím ze dne 22. 12. 2017, č. j. 4910990/17/3006-00540-706687), a ze dne 26. 9. 2017, č. j. 4133084/17/3006-00540-706687, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2018, č. j. 29 Af 89/2017 – 183,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Romanu Klimusovi, advokátovi, se sídlem Vídeňská 188/119d, Brno, se nepřiznává odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobou doručenou krajskému soudu dne 21. 11. 2017 žalobce brojil proti blíže nespecifikovaným rozhodnutím žalovaného. Žalobce rovněž požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta. Zmínil, že je často nemocný, poukázal na svoji špatnou sociální situaci a uvedl, že peníze, které po něm žádá žalovaný, nikdy nevydělal. Žalobce k žalobě mimo jiné přiložil rozhodnutí žalovaného o zřízení zástavního práva ze dne 4. 10. 2017, č. j. 4182915/17/3006-00540-706687.

[2] Na základě výzvy krajského soudu ze dne 1. 12. 2017, č. j. 29 Af 89/2017, k upřesnění žaloby žalobce soudu sdělil, že žalobou napadá doměřenou daň a to *„a) DPH ve výši 468.612 Kč, b) příslušenství 8.150 Kč c) daň z příjmů 294.321 Kč*“. Krajský soud dále usnesením ze dne 21. 2. 2018, č. j. 29 Af 89/2017 - 168, žalobci předestřel, že ze spisů žalovaného zjistil, že uvedené daně byly žalobci doměřeny dodatečnými platebními výměry již v roce 2016, resp. v první polovině roku 2017, které byly doručeny žalobci a nabyly právní moci v tomto období, neboť žalobce proti nim nepodal odvolání. Soud vysvětlil, že žaloba proti dodatečným platebním výměrům je přípustná pouze po vyčerpání řádných opravných prostředků, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí. S ohledem na uvedené vyzval žalobce, aby se vyjádřil ke zjištěným okolnostem rozhodným pro posouzení přípustnosti žaloby. Žalobce reagoval obsáhlými přípisy, v nichž polemizoval s postupem žalovaného při doměření daně.

[3] Krajský soud následně nadepsaným usnesením žalobu odmítl. Konstatoval, že z vyjádření žalovaného ze dne 18. 1. 2018 zjistil, že v záhlaví uvedenými dodatečnými platebními výměry byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty za II. čtvrtletí 2013 – IV. čtvrtletí 2015 a daň z příjmů fyzických osob za roky 2013 a 2014. Dále byla žalobci platebním výměrem ze dne 3. 3. 2017, č. j. 867625/17/3007-50523-709488, vyměřena daň z příjmů fyzických osob za rok 2015. Částka uvedená žalobcem v žalobě zahrnuje jak tyto doměřené, tak vyměřené daňové povinnosti a stále nabíhající úrok z prodlení. Soud dále z předmětného vyjádření zjistil, že žalovaný vydal v záhlaví uvedená rozhodnutí o zřízení zástavního práva k nemovitým věcem žalobce.

[4] Z vyjádření žalovaného krajský soud dále zjistil, že v případě některých rozhodnutí (dodatečné platební výměry ze dne 4. 8. 2016, č. j. 3512433/16/3007-50523-709488, a ze dne 4. 8. 2016, č. j. 3513344/16/3007-50523-709488, platební výměr ze dne 3. 3. 2017, č. j. 867625/17/3007-50523-709488, a rozhodnutí ze dne 26. 9. 2017, č. j. 4133084/17/3006-00540-706687) žalobce odvolání nepodal.

[5] V případě ostatních rozhodnutí (dodatečné platební výměry ze dne 15. 11. 2016, č. j. 4392352/16/3007-50523-709488, ze dne 15. 11. 2016, č. j. 4401298/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3132062/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3132625/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3134064/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3142577/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3143590/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3145390/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3146101/16/3007-50523-709488, ze dne 1. 7. 2016, č. j. 3146496/16/3007-50523-709488, ze dne 25. 11. 2016, č. j. 4542669/16/3007-50523-709488, rozhodnutí ze dne 4. 10. 2017, č. j. 4182915/17/3006-00540-706687), žalobce sice odvolání podal, ve všech případech však následně došlo k zastavení odvolacího řízení podle § 112 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, neboť žalobce neodstranil vady odvolání, které bránily řádnému projednání věci. Proti rozhodnutím o zastavení řízení, o nichž rozhodoval stejný orgán jako v případě rozhodnutí, proti nimž odvolání směřovalo, bylo rovněž možné podat odvolání, této možnosti však již žalobce ani v jednom případě nevyužil a odvolání nepodal.

[6] Z uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žalobce v případě žádného z rozhodnutí uvedených v záhlaví nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, ačkoli tyto byly přípustné. Buď žalobce vůbec nepodal odvolání, nebo jej sice podal, ale řádně nedoplnil, v důsledku čehož nebylo možné věc meritorně přezkoumat odvolacím orgánem. Krajský soud proto shledal, že nezbývá, než žalobu ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. jako nepřípustnou odmítnout.

[7] Nad rámec uvedeného krajský soud konstatoval, že všechny dodatečné platební výměry a platební výměr, proti nimž žalobce brojí, byly žalobci doručeny v roce 2016 nebo v dubnu roku 2017. Protože žaloba byla soudu doručena dne 21. 11. 2017, stran těchto rozhodnutí zjevně nebyla splněna ani podmínka dvouměsíční lhůty k podání žaloby stanovená v § 72 odst. 1 s. ř. s. V případě těchto rozhodnutí by tedy bylo nutné žalobu odmítnout rovněž z důvodu opožděnosti.

[8] S ohledem na nepřípustnost žaloby a z toho pramenící její zjevnou neúspěšnost, krajský soud zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce podle § 35 odst. 9 s. ř. s. *a contrario*.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[9] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž namítl, že žalovanému nedluží vyměřené částky daně. Uvedl v této souvislosti, že provozoval dopravu ze Slovenska do České republiky a peníze, které šly přes něj, i

veškeré náklady platil firmě. Pomůcky není podle přesvědčení stěžovatele na místě uplatnit na všechny případy. Stěžovatel dále upozornil na svůj věk a těžkou sociální i rodinnou situaci.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že žalobce se odvolal pouze proti části vydaných rozhodnutí. Na výzvy k odstranění vad odvolání nereagoval, a žalovaný proto podle § 112 odst. 3 daňového řádu předmětná řízení zastavil. Možnosti odvolání proti rozhodnutím o zastavení odvolacího řízení již žalobce nevyužil, a odvoláními napadená rozhodnutí žalovaného o stanovení daně tak nabyla právní moci.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybnil správnost výše daní stanovených v rozhodnutích žalovaného a vyjádřil přesvědčení o nesprávné aplikaci pomůcek. K této argumentaci stěžovatele Nejvyšší správní soud uvádí, že míří do posouzení věci samé. V posuzované věci se však krajský soud meritorním posouzením věci nezabýval a žalobu usnesením odmítl, neboť shledal, že stěžovatel nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem a žaloba je navíc proti většině napadených rozhodnutí podána opožděně. Tyto závěry krajského soudu stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybnil. Za situace, kdy se krajský soud nezabýval námitkami stěžovatele mířícími do věci samé, neboť vady žaloby mu to neumožnily, se těmito námitkami nemůže zabývat ani Nejvyšší správní soud. V této souvislosti zdejší soud poukazuje na rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, v němž judikoval, že *je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.*

[13] Nejvyšší správní soud dále pro úplnost konstatuje, že z obsahu spisové dokumentace zjistil, že žalobce proti rozhodnutím uvedeným v bodě 4 tohoto rozsudku nepodal odvolání, proti rozhodnutím uvedeným v bodě 5 tohoto rozsudku sice odvolání podal, avšak nepodal již odvolání proti rozhodnutím správce daně o zastavení odvolacího řízení pro neodstranění vad odvolání podle § 112 odst. 3 daňového řádu. Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalobce v případě žádného z rozhodnutí uvedených v záhlaví nevyčerpal řádné opravné prostředky. Správný je rovněž závěr krajského soudu o opožděnosti žaloby ve vztahu k dodatečným platebním výměrům a platebnímu výměru na daň z příjmu fyzických osob za rok 2015 ze dne 3. 3. 2017, č. j. 867625/17/3007-50523-709488 (a to i při zohlednění § 104b odst. 2 na konci o. s. ř. a podání stěžovatele u Okresního soudu v Blansku ze dne 5. 10. 2017).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[14] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[15] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[16] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2018, č. j. 4 Afs 245/2018 – 30, ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupce Mgr. Roman Klimeš, advokát. Nejvyšší správní soud tomuto ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti, jak uvedeno v bodě III. výroku tohoto usnesení. K podání ustanoveného zástupce ze dne 25. 9. 2018, v němž vyčíslil předpokládané náklady právního zastoupení za dva úkony (převzetí věci a doplnění kasační stížnosti) na 8.228 Kč, Nejvyšší správní soud konstatuje, že od zástupce stěžovatele v jím uvedené lhůtě (do 25. 10. 2018) neobdržel žádné doplnění kasační stížnosti a nenáleží mu proto odměna za tento úkon uvedený v § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Stejně tak mu nenáleží odměna a náhrada hotových výdajů za úkon převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, neboť tento úkon v sobě zásadně zahrnuje určitý provázaný soubor dílčích činností advokáta při převzetí případu a přípravě zastoupení, zejména pak takové činnosti jako úvodní pohovor se zastoupeným a seznámení se s případem, čítaje v to i studium relevantních podkladů, včetně těch, které jsou obsaženy v soudním spise. Jeho základní určující charakteristikou je účel (příprava zastoupení), a to, že se děje v úvodní fázi poskytování právní služby. Takovýmto úkonem tedy není pouhé převzetí obálky s usnesením ustanovujícím advokáta zástupcem nemajetného účastníka. Ustanovený zástupce však žádnou takovou aktivitu ve prospěch stěžovatele soudu nedoložil.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu